KS ordförandes förslag till mål- och resursplan 2027–2029

Sammanfattning

Förslaget innebär att driftbudgeten för 2027 följer kommunfullmäktiges beslut den 17 juni 2026, § 115. Investerings- och exploateringsbudgeten för 2027–2029 justeras enligt samhällsbyggnadsnämndens förslag och med ytterligare medel till gång- och cykelväg längs Stenhammarsvägen samt ospecificerade investeringsbehov. Därutöver föreslås att målet för kassalikviditet tas bort och att målet för soliditet ändras från årlig förbättring till bibehållen nivå under mandatperioden.

- ## Driftbudget 2027

Förslag enligt kommunfullmäktiges beslut 2026-06-17 § 115.

- ## Investerings- och exploateringsbudget 2027–2029

Utgångspunkten är kommunfullmäktiges beslut den 17 juni 2026, § 115, med de justeringar som samhällsbyggnadsnämnden föreslog den 17 september 2026, § 95. Utöver dessa justeringar föreslås följande tillägg:

År 2027: Cykelbefrämjande åtgärder, GC-väg Stenhammarsvägen +7,2 mnkr
År 2028: Ospecificerat för kommande stora utmaningar +35,2 mnkr
År 2029: Ospecificerat för kommande stora utmaningar +95,9 mnkr

Kommentarer till de tre sistnämnda justeringarna:

- Västra Götalandsregionen har prioriterat Stenhammarsvägen (väg 2134) för utbyggnad av det regionala gång- och cykelvägnätet. Kommunens medfinansiering uppgår enligt kalkylen till 7,2 mnkr och avser 50 procent av kostnaden för projektering och byggnation. Den regionala infrastrukturplanen finansierar resterande 50 procent av dessa kostnader samt kostnaden för vägplan och eventuella fördyringar. Projektets totalkostnad beräknas till 19,8 mnkr. Kalkylen ligger till grund för framtida medfinansieringsavtal.

- För att möta kommande stora investeringsbehov föreslås att budgeten för 2028 och 2029 utökas med ospecificerade belopp. Utökningen ryms inom det finansiella målet: *Årets investeringar (exklusive VA/renhållning) ska maximalt motsvara 7 procent av skatter och generella statsbidrag.* Mot bakgrund av de stora investeringsbehov som kommunen står inför bedöms det inte ändamålsenligt att redan nu begränsa investeringsbudgeten till de projekt som är specificerade. Samhällsbyggnadsnämnden framhåller dessutom i sitt förslag till neddragningar att det finns bortprioriterade projekt som bör genomföras under åren 2027–2029.

Sammanfattning:
Nytt förslag till investerings- och exploateringsbudget 2027–2029

Sammanfattning, mnkr	2027	2028	2029	Totalt

Skattefinansierade investeringar	251,0	246,3	254,5	751,8
Taxefinansierade investeringar	116,0	63,5	56,5	236,0
Totalt kommunen	**367,0**	**309,8**	**311,0**	**987,8**
Målavstämning	**7%**	**7%**	**7%**	

Fördelning per nämnd, mnkr	**2027**	**2028**	**2029**	**Totalt**
Barn- och utbildningsnämnden	11,9	11,6	9,9	33,4
Byggnadsnämnden	0,5	0,5	0,5	1,5
Kommunstyrelsen	13,9	11,0	20,5	45,4
Kultur- och fritidsnämnden	4,4	4,3	4,3	13,0
Socialnämnden	1,4	1,4	5,4	8,2
Samhällsbyggnadsnämnden	334,9	281,0	270,5	886,4
-Gata/park	34,7	34,8	28,5	98,0
-Fastigheter	145,9	85,6	69,1	300,6
-VA	107,5	58,5	51,5	217,5
-Renhållning	8,5	5,0	5,0	18,5
-Övrigt	5,5	5,9	5,5	16,9
-Exploateringsbudget	32,8	56,0	15,0	103,8
-Ospecificerade större utmaningar	0,0	35,2	95,9	131,1

- ## Justering av de finansiella målen

Finansiellt mål: Kassalikviditeten bör uppgå till minst 50 procent
Målet utgår.

Likviditetsutvecklingen kommer även fortsättningsvis att följas löpande inom ramen för kommunens ekonomiska uppföljning och finansförvaltning. Ett fast målvärde för kassalikviditeten bedöms däremot inte vara ett ändamålsenligt finansiellt mål, eftersom nivån kan påverkas genom exempelvis ökad upplåning utan att kommunens underliggande ekonomiska ställning stärks.

Finansiellt mål: Soliditeten inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska i genomsnitt förbättras med 1 procent årligen under mandatperioden.
Målet justeras till: Soliditeten inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska bibehållas under mandatperioden.

Kommunens soliditet är idag på en nivå som är jämförbar med genomsnittet för kommunerna i Västra Götaland. Samtidigt står kommunen inför stora investeringsbehov och ett ekonomiskt läge som innebär begränsade möjligheter att successivt stärka soliditeten. En fortsatt ökning av soliditeten skulle kräva väsentligt högre resultat och/eller lägre investeringsnivåer. Mot denna bakgrund bedöms målet

om en årlig förbättring med 1 procent inte vara realistiskt under mandatperioden. Ambitionen är i stället att bibehålla nuvarande soliditetsnivå trots kommande investeringsbehov och ekonomiska utmaningar.

Uppdrag:
Kommunstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att se över det finansiella målet för investeringar och lämna förslag på ett ändamålsenligt mål och lämplig målnivå. Innan ställning tas till mål och målnivå behöver en fördjupad analys göras ur ett helhetsperspektiv av kommunens långsiktiga investeringsbehov och ekonomiska förutsättningar. I analysen behöver bland annat ny räddningsstation, tågstation i Brålanda samt investeringar som kan följa av översynen av förskole- och grundskoleorganisationen beaktas. Som en del i översynen bör självfinansieringsgraden av investeringar övervägas som ett möjligt alternativ till nuvarande mål. Det nuvarande investeringsmålet kvarstår till dess att översynen är genomförd.